

Klubbar som lyckas
Herrljunga Flygklubb

En typisk bild från klubbhusets härliga altan som symboliserar gemytet i Herrljungaklubben, från Segelflygets dag /Öppet hus 2011. Foto: Bengt Bengtsson.

Hur är det möjligt? I det lilla stationssamhället med totalt 9 000 invånare har det växt fram en flygklubb som går mot strömmen och har allt det vi andra så gärna önskar oss: aktiva ungdomar, fungerande utbildning, eget fält med fina lokaler och många flygplan. Lägg till flera framstående sträck- och tävlingsflygare på elitnivå och sist men inte minst god ekonomi. Nästa år fyller klubben 50 år vilket skall firas med bland annat ett klassiskt jätte-DM Västra! Man blir bara så imponerad. Bernt Hall skall försöka ge en förklaring.

Segelflygsport beslöt sig för att titta lite närmare på vilka faktorer som lett fram till det klubben är idag. Det visade sig ganska snart när vi pratade med olika klubbfunktionärer, både sådana som varit med sedan starten och de som är ganska färska i klubben att det inte finns någon enskild framgångsrik patentlösning. Ingen har ropat "Heureka", utan det är en mängd faktorer som tillsammans skapat det man är idag. Utvecklingen har karakteriserats mer av måttfullhet, kontinuitet och små kliv än storstilade glassiga projekt. Det enda som möjligen sticker ut vid en första betraktelse är betydelsen av den sociala gemenskapen, sträckflygandet och den goda ekonomin. Det har också varit en ovanligt lyckad sammansättning av medlemmar med olika kompetenser som har kommit in i klubben under årens lopp, och kanske ännu mer ovanligt, stannat kvar. Håll tillgodo!

Hög mysfaktor

Klubben har sedan starten kännetecknats av hög "mysfaktor". Detta uppdagades av andra klubbar i Västra under det kultförklarade första DM:et 1975 då bland annat klubbhuset var nytt. Fram till dess hade man betraktat Herrljunga som, tja – inte mycket. Idag är det här en av Sveriges största och mest aktiva klubbar. Fyra hangarer fyllda med segelflygplan. Många medlemmar har sina husvagnar stående på fältets camping, det är till och med ont om plats ibland.

Sommarhalvåret är det alltid något på gång och familjerna stortrivs. Närhet till bad och golfbana gör sitt till. Andra klubbar må ursäktas men högsta "arrangörspoängen" för DM i Västra under årens lopp har utan tvivel Herrljunga haft. Om vi andra fick råda skulle nog DM permanentas dit, men kloka som man är i klubben tycker man att det skulle störa den egna klubbverksamheten för mycket med DM varje år. Och det är nog en av framgångsfaktorerna, just att värna om och lyssna på de egna medlemmarna. Åsikter ventileras men motsättningar och interna stridigheter lyser med sin frånvaro.

På senare år har man också fått fler medlemmar från både Göteborg, Trollhättan och Borås-området som lockas av det fina läget, den sociala sammanhållningen och närheten till fri luft samt möjligheten att alltid kunna få bogsering. Majoriteten och den stabila medlemsbasen är dock från närområdet.

Sträck och tävlingsflygning

Roland Sjöstrand och Per Ivarsson drog igång sträck och tävlingsflygandet på 70-talet med klubbens Mucha Standard. Fler hängde på och en kultur utvecklade sig successivt genom åren där sträckflygning blev något naturligt och framförallt att det blir mycket roligare om man gör det tillsammans.

Numera sker mycket av sträckflygningen kring en kärna runt bland andra Hans (Hacke) Forsberg, Martin Ekdahl och Erik Ottosson där andra inspireras och hänger på. Där har vi nog också en av förklaringarna till att så många ungdomar sträckflyger i Herrljunga. Nästan hälften av alla deltagare i RST juniorklass de senaste åren kommer från Herrljunga!

Det finns, och har alltid funnits goda, förebilder. Man har inte

Startuppställning under klubbmästerskapet. En seger här räknas högre än en SM-titel! Foto: Bengt Bengtsson.

haft någon uttalad elitsatsning utan sträckflugit och tävlat mer för att det är kul och utvecklande. Men har man kul och tränar mycket brukar det också leda till goda resultat och 2010 kunde man bl.a stoltsera med Erik Ottossons seger i Klubbklass-SM, Simon Landqvists seger på Nordiska Juniormästerskapen och Martin Ekdals DM-seger. I år har Martin Ekdahl välförtjänt vunnit Klubbklass-SM med Erik Ottosson på andra plats. Herrljunga "äger" i klubbklassen om man får uttrycka sig lite ungdomligt. Erik flög också sitt första EM i år.

Den lovande junioren Simon Landqvist åkte till Sydamerika och lät pappa Ingemar och brorsan Peter ha LS 8:an för sig själva i sommar, men kommer säkert tillbaka nästa år. Jimmy Bengtsson är en annan lovande junior som satsar, han vann den enda dagen på DM Västra där det flögs, dock utan att det blev tävlingsdag. Man har ännu fler ungdomar på gång!

Som kuriosa kan nämnas att i klubbmästerskapet som flygs som en "riktig tävling" med sträckflygning över fyra dagar deltog i år 12 av de i Herrljunga stationerade flygplanen. Fler än på dom flesta DM:en! Seger här räknas också högre än en SM-seger, i alla fall enligt årets segrare "Hacke"!

Historik och flygplansflotta

Klubben bildades 1962 av ett gäng runt Harald Johansson, Lennart Kjellson, Per Ivarsson, Gunnar Sandin, Sten Sjödin och Thorsten Thunberg för att nämna några. Då hade man inget fält och inga flygplan. Per Ivarsson hade dock gått lärarkurs för Borås SFK. 1963 byggdes hangaren (nuv nr 1), Bergfalken SE-SUA lånades av KSAK/Ålleberg och 1964 kom skolningen igång. Först med en vinsch man köpt av Borås SFK och så småningom flygbogsering med motorsektionens Tri Pacer.

Flygning med Altorpskolans elever i slutet av 60-talet med SE-SUA en Bergfalke II byggd på licens av firma Burglengenfeld. Foto: Ove Stålegård.

I olika perioder användes sedan en 100 hk MFI Junior, som säkerligen gav många spännande upplevelser på det ofta mjuka fältet. Den ersattes av en Cessna 172 (Vita Blixten kallad, efter en ommålning) innan Pawneen KDH som man fortfarande använder införskaffades 1984. Givetvis är den grundöversedd av medlemmarna själva. Vinschen var i bruk till början av 70-talet även om flygbogseringen tog över alltmer. TMG har också i många år varit uppskattade inslag i klubbflottan.

På segelflygsidan har man alltid gått måttfullt fram även om man upplevde ett uppsving i slutet av 80-talet som ledde till inköpet av inte bara en utan två begagnade LS 7:or som fortfarande gör tjänst i klubben. På senare tid kompletterade med en LS 4:a. Starkt förknippad med Herrljungaklubben är väl också Roland Sjöstrands Foka, en välkänd silhuett på många DM och SM som dock såldes för några år sedan. Idag är följande segelflygplan stationerade på Herrljunga:

Klubben	**Privata**
1 DG 500	3 ASW 20
1 Twin III	2 LS 3
1 LS 4	1 Std Jantar
2 LS 7	1 Kestrel 19
1 Super Dimona	1 LS 8 st
1 Piper Pawnee	1 DuoDiscus T
	1 SF 26 (snart flygklar efter grundöversyn)

Notera att både klubbens och de flesta privatägda flygplanen tillhör klubbklassen. Detta främjar "flyg tillsammans" konceptet.

På väg hem till Herrljunga efter dagens träning med Jimmy Bengtsson (SI) & Erik Ottosson (EO). Foto: Martin Ekdahl.

Klubb-Management

Klubben har aldrig satsat på det "allra senaste" utan köpt lättflugna och lite mindre kostnadskrävande flygplan. Finansieringen har skett huvudsakligen genom medlemslån som amorterats av på relativt kort tid. Banklån har förekommit endast i mindre omfattning. Inkomstbringande aktiviteter som kycklingplockning, bingolotter, företagssponsring, skogsplantering etc har genomförts under årens lopp, men aldrig mer än vad medlemmarna orkat med.

De som har önskat "lite bättre" i flygväg har fått köpa egna flygplan vilket uppmuntrats av klubben. Så har det alltid varit. Frågar man olika medlemmar så nämns ofta Ingemar Landqvist som den som varit en av de mest drivande krafterna bakom många av de tankar och strategier som format den stabila ryggraden i klubben de senaste 30 åren.

En del i klubbens sanslösa utveckling är att man kunnat erbjuda bogsering på vardagar. Roland Sjöstrand har dragit ett tungt lass bildligt och bokstavligt både med detta och på andra sätt, men har nu börjat trappa ner... fast -ja, allt är ju relativt? Nu delar han bogser-förarskapet på vardagarna med i första hand Svante Eriksson och Jan Ove Larsson.

Skolningen har alltid varit en viktig bas och eftersom även Herrljunga har en viss avgång har man sett nyrekrytering som en prioriterad del av klubbens verksamhet. I år gjorde man t.ex 70 provstarter på Segelflygets dag(ar), man körde både lördag och söndag. Henrik Svensson har tillsammans med lärarna utvecklat en god och väl fungerande skolningsorga-nisation. Även här har Jan-Ove Larsson dragit ett tungt lass, ofta i det tysta. Man tar inte in fler elever än man anser sig klara med tillgängliga lärare. En snabb progression eftersträvas, inte nog så viktigt idag när vi konkurrerar med många andra fritidsalternativ. Parallellt med att man utbildat nya lärare har man också lyckats behålla många av de "gamle". Idag är man totalt ca 100 medlemmar i klubben varav 50 är aktiva.

Information till medlemmarna och utomstående har ingått i klubbens strategi sedan 80-talet när Berndt Bengtsson drog igång på PR och informationssidan. Han har varit en idéspruta både på "papperstiden" och på senare år med klubbens levande hemsida (www. hfk.nu). Ett annat exempel på "goodwill" och positiv marknadsföring är att de omkringboende då och då bjuds in för information och en flygtur. På så sätt har man goda relationer med sina grannar.

Aktiv offensiv PR-verksamhet i Herrljunga "city". HFK visar upp sig. Gunnar Göransson med klubbens LS4, mitt i Herrljunga tätort i samband det kommunala arrangemanget "Bo-dagen". Foto: Bengt Bengtsson.

Lokaler

Från den första hangaren och det "lilla huset" på 60-talet till dagens anläggning har det hänt mycket. Idag har man utöver det ett stort och välfungerande klubbhus med härlig utealtan som har direkt utsikt över startbanan. Man har byggt en stor varmisolerad verkstadshangar, ytterligare en hangar och så det senaste tillskottet, hangar 4, byggd förra året. Den hyr klubben i första hand ut till privatägare. Om bara något år kommer den att generera vinst till klubben. Allt är byggt av medlemmarna själva, ofta med material man fått gratis eller till bra pris. Landningsstråket, som från början i princip var en mosse, har också steg för steg både dränerats och jämnats ut.

Från bygget av den nya hangar 4 som skedde helt i egen regi, till och med den maffiga limträbalken är limmad av medlemmarna själva. På bilden kommer takstolarna på plats. Foto: Bengt Bengtsson.

Hangar 1 och 2. Nybyggda hangar 4 längst bort till vänster. Foto. Roland Sjöstrand.

Framtiden?

Just nu är huvudmålet för klubben att konsolidera och behålla den verksamhet man har. Till och med här har en liten nedgång i flygverksamheten kunnat skönjas. Med sex nybörjarelever i skolning sedan i våras, varav tre var klara med certet redan i augusti ser framtiden nog betydligt ljusare ut än i många andra klubbar. Lite tankar finns också att ersätta Pawneen med något mer ekonomiskt på sikt.

Men som sagt: Små trappsteg och kloka beslut är klubbens signum. Förutsättningarna för en fortsatt god utveckling kan i alla fall inte bli så mycket bättre. Alla viktiga ingredienser finns där och det är bara att gratulera i förskott till 50-åringen som är ett föredöme bland flygklubbar i Sverige.

Segelflygsport frågar:

Vad är det bästa med Herrljungaklubben?

Jimmy Bengtsson *(23) aktiv tävlingspilot.*
Gemenskapen! Vi var flera unga som började samtidigt och som blev intresserade av sträckflygning, det var avgörande för min del. Varit med på ungdomsläger både i klubben och i Västergötlands Flygsportförbund. Har känt att jag hela tiden blivit uppmuntrad och fått stöd av flygklubben att utvecklas vidare. Inför framtiden hoppas vi på fler juniorer och att ligga på topp i RST mm.

Johan Sjöstrand *(34) Flyger inte så mycket just nu men ändå aktiv i klubben.*
Framförallt den sociala gemenskapen! Många familjer med barn, oftast 10-15 husvagnar med familjer på helgerna. Kan till och med vara trångt på klubbens husvagnsparkering. Inga grupperingar eller större motsättningar i klubben. Inför framtiden viktigt att hela tiden få in nya medlemmar till klubben.

Hans "Hacke" Forsberg *(48) aktiv tävlingspilot, segelflygchef.*
Liten klubb som vuxit men fortfarande fungerar som"en liten klubb"! Folk ställer upp. Som exempel nämner Hacke hur den nya hangaren kom till som nu huserar 6-7 uppmonterade segelflygplan och som man byggt helt i egen regi. Det hela startade med att en person som man flugit med på en företagsflygning ringde och frågade om klubben ville ha ett antal takstolar. Några telefonsamtal samma dag och på eftermiddagen var grunden utmärkt, en projektgrupp bildad och processen igång. Träbalken till porten limmade man t.ex själva i ett mastodontpass. Detta symboliserar väldigt väl den mentalitet som råder i klubben. Största utmaningen i framtiden är att bevara den nivå man har idag och hålla igång verksamheten menar Hacke.

Teodor Ekdahl *(60+) Bogserförare, segelflygare, "stamhövding" (hela familjen med fru, barn med respektive och barnbarn är engagerade i klubben), veteranflygentusiast.*
"Gänget" på flygfältscampingen i Herrljunga! Gillar att det är ett ställe där det alltid flygs och där även familjen trivs. Bor i Trollhättan där han också är aktiv i den klubben men luftrumsrestriktioner och sjöbris gör att alla helger, i princip oavsett väder på sommarhalvåret tillbringas i Herrljunga Kanonställe även för barnbarnen.

Gustaf Ekdahl fick beröm av Magnus Folkesson efter lyckad utelandning. Foto: Janne Strömsten.

Nordöstra Smålands FK

Vinnaren av den tävling som ordnades under den Nordiska segelflygdagen 2010, Gustaf Ekdahl från Hultsfred, är nu färdig med sin segelflygutbildning. Gustaf avslutade med att utelanda utanför Vimmerby, där han lugnt och säkert tog ned Ållebergs Bergfalke HC.

Lokaltidningen kom och gjorde en artikel om händelsen. Gustaf har verkligen blivit biten av segelflyget och han har utvecklats mycket positivt under året som gått. Gustav, som är klubben yngste pilot, planerar redan att gå en ava-kurs så fort han har timmar nog.

För övrig har vi flera nya piloter på gång till nästa säsong och det ser mer positivt ut än på många år. Vi har utbildat två nya piloter denna sommar (bara radiodelen återstår). Klubben har bestämt att en ny ensitsare skall inköpas och förhandlingar pågår i dagsläget om att få hem en ASW 19 före vintern. Vi har även slagit klubbrekord i antalet flygtimmar och vi har synts i media i olika reportage hela sex gånger vilket ger en positiv feedback vad det gäller intresse för utbildning och presentflyg. Jag kämpar till och med för att vi kan vara med och hålla segel-SM här nästa år.

Segelflyghälsningar
Magnus Folkesson

Ronny Slovak vann landningstävlingen

I början av september avgjordes Halmstad Segelflygklubbs prestigefyllda och årliga landningstävling. Värdig segrare blev Ronny Slovak efter en fantastisk andra landning bara 10 cm från ideallinjen!

En nästan lika bra landning gjordes i första omgången av Adam Quist, 40 cm från ideallinjen. Det bar sig emellertid inte bättre än att Adam åkte av landningsbanan i sin iver att träffa rätt i andra omgången. Övriga deltagare, ett tiotal, landade i allt mellan minus 28 meter till några meter plus från linjen.

Ronny Slovak följde lördagen den 17 september upp med presentkortsflygningar och provstarter inför vinterns teorikurs.

Anders Widén

Ronny Slovak på linjen.